

fil eget Hjerter, kun at Valget skal stadfæstes af Kongen, og dette er virkelig et Fremskridt, som jeg ikke troer, at nogen Frihedens Ven ikke vil tage. Kommer Loven ud, og den er dem ikke nok, saa kunne de begynde at arbejde paant. Overhovedet troer jeg, at det i det politiske Liv er det Rigtigste at tage Noget, naar det er et Gode, og at det er urigtigt at forlæste det, fordi det ikke er det Bedste. Det Bedste er det Godes værste Fjende, troer jeg, man siger, og det er sandt. Naar man altid vil have det Bedste, saa faaer man næsten aldrig Noget, og skal man naae til det Bedste, saa skal det i alt Fald være ved Trin for Trin at tage det Gode, der bliver tilbudt. — Der er talt om, at det eneste Tilfælde, hvor den kongelige Stadsfæstelse ikke vilde blive givet, vilde være, hvor en Præst havde ført et forargeligt Levnet eller gjort sig skyldig i mislig Embedsførelse; men jeg vil sige — hvad der forekommer mig underligt, at Ingen tidligere har anført —, at der meget godt kan blive Tale om, at Kongen kan nægte sin Stadsfæstelse, fordi Bedkommendes Lære er afvigende fra Læren i den evangelisk-lutheriske Folkekirke og den evangelisk-lutheriske Kirke i det Hele. Vor Kirkebestyrelse tager det i saa Henseende overordentlig mildt og bør ogsaa gjøre det — jeg anseer det ikke som nogen Fortjeneste —; men jeg vil dog sige: Kunde det ikke tænkes, at en Præst fra Præbikestolen eller i trykte Skrifter udbredte saadanne Lærdomme, at Kirkebestyrelsen maatte nødes til at entleddige ham? Jeg finder det aldeles naturligt, at noget Saadant kunde forekomme, og det maatte da ogsaa være naturligt, at den kongelige Stadsfæstelse i lignende Tilfælde nægtedes; det er slet ikke sa underligt, at Tanken falder herpaa, at ogsaa af denne Grund kunde den kongelige Stadsfæstelse være nødvendig. Da jeg begyndte at beskæftige mig med religiøse Materier og kirkelige Sager — det var i Aaret 1824 —, kan jeg godt huske, at der dengang og i en Række Aar derefter var en vis Retning her i Landet i Troes- og Kirkesager, der meget strengt fordrerede, at Præster og Lærere, der afvege fra den evangelisk-lutheriske Kirkes Bekjendelseskrifter, skulde afsættes som falske Lærere, og der førtes en mangeaarig Strid derom af den heftigste Cha-

rakteer. Dengang var der ingen politiske Sager at tale om, og derfor vakte disse Kampe en ganske overordentlig Opmærksomhed, og de hidroge efter min Mening Meget til det store Opsving i hele Nationens aandelige Liv og Tænkning. Men da en Række af Aar vare gaaede, kom der et besynderligt Omflag, idet denne Retning i Troes- og Kirkesager slog om til det Modfattede, til at forlange fuldstændig Lærefrihed for alle Geistlige; saasnart en Mand var bleven Præst i Folkekirken, skulde han have fuld Ret til at lære, hvad han vilde. Dette var jo at gaae fra den ene Yderlighed til den anden; men denne Tanke troer jeg af Mange endnu ikke er opgivet, den fæster vistnok endnu Rod hos Flere her i Landet, og skulde den udvide sig og vinde mere Medhold, saa vilde Fremkomsten af et saadant Spørgsmaal som det, jeg har antydet, slet ikke være saa usandsynlig.

Jeg mener saaledes, at saa fuldstændig Frihed, som man kan give indenfor Folkekirken, skal man give, men man skal ikke give en saa stor Frihed, at det bliver til en Usandhed, at man siger, at man hører til den danske Folkekirke, og det vilde blive en Usandhed, hvis en Menighed, der dannede et frit kirkeligt Samfund, dog vilde sige, at den var en Deel af Folkekirken. Lovforslaget er selv med denne Bestemmelse om den kongelige Stadsfæstelse for mig et saa glædeligt Fremskridt, at jeg fra det Standpunkt, hvorfra jeg seer Sagen, uden Betænkkelighed vil give det min Stemme, og jeg vilde meget beklage, hvis det ikke gik igjennem. — Der er blevet talt om, at man skulde ordne Forholdet saaledes, at kraftige og selvstændige Charakterer kunde faae Ret til at udvikle sig. Ja, men denne Ret have de allerede, det have vi de allerbedste Beviser for i de Forhold, der ligge til Grund for denne Sag; de kunne udvikle sig, uden at Noget tænker paa at lægge dem nogensomhelst Hindring iveien. Der er ogsaa talt om den personlige Frihed; men er den personlige Frihed i Troes- og kirkelige Sager her i Landet ikke aldeles ubetinget? Er der nogen Enkeltmand eller nogen Autoritet, der har Ret til at spørge en Mand, til hvilken Tro han bekjender sig? Og naar saa er, skulde jeg dog mene, at der